

Muligt. Dette er i Overensstemmelse med en Theori, jeg har tilladt mig at forfatte, da vi talte om Faaborg—Ålsens-Banen. Skjøndt naturligtvis en saa dygtig og driftig By som Odense, det livligste Knudepunkt for Kjøbstadsfærdselen omkring i Provindserne, forjener al rimelig Opmærksomhed, ligger der dog ikke deri, at den bør have urimelige Fordele. Det er efter min Mening et Krav, der bør stilles til vort Samfund, at vi skulle vise Retfærdighed mod de fra Airlids Tid bestaaende Punkter, de mindre Sjøkyststeder, og ikke lade dem gaa i Detabence, ialtsald ikke stærkere, end Forholdene ellers kunne føre med sig. Vi maa saameget mere støtte dem i deres Stilling ogsaa af Hensyn til selve Landbefolkningen, naar det kan ske ved blot at yde Billighed og Retfærdighed. Derfor siger jeg, at jeg ikke vil være med til en Linie, der er foreslaaet lagt paa en saadan Maade, at Odense By drager Fordelen til sig paa de mindre Kjøbstæders Beføstning. Det her foreliggende Forslag kan ogsaa i den Henseende tilfredsstille Interesserne, at den ene Kjøbstad ikke forfordeler den anden; men Retningen er en saadan, at det, hvilken af Kjøbstæderne der faar den bedste Gavn af Banen, beror paa, hvilken Driftighed der er i hver af disse Byer. Det, siger jeg, er en ubetalelig Fordel ved denne Retning fremfor de andre, at den ikke bringer Forstyrrelse i en saadan Balance. Jeg skal nu ikke opholde Thinget længere med mine Betragtninger. Jeg skal kun sige, at en Bane, stillet ud fra Odense henimod Bogense for at befordre Besoerne ind til Odense Kjøbstad, holder jeg ikke af, og jeg vil sige, at hvis den engang blev foreslaaet og Odense Byraad f. Ex. havde tegnet sig for $\frac{1}{2}$ Million for paa en kunstig Maade at erobre Omlandet fra de andre Byer, vilde jeg være mod den Bane. Ligeegyldige skulle vi ganske vist heller ikke være ved, om de Midler, Samfundet anvender paa Jernvejsforbindelser, ere nyttige eller ikke. Det er ikke presserende. Efter min Mening kan Eggen, naar den faar denne Bane, slaa sig tiltaals foreløbig. Vi have havt saa meget med Fynboerne at gjøre iaar, saa det Halve kunde være nok. Jeg maa altsaa sige til den høitærede Indenrigsminister, at jeg gjerne støtter hans Forslag. Jeg vilde ønske, at han havde modsat sig de foregaaende Forslag ligesaa skarpt, som han har talt varmt for dette, da skulde de andre nok være komne siden, maaske omtrent i samme bestedne Skikkelse overfor Statskassen, gennem den høitærede Minister, og da skulde han have fundet min varmeste Bistand. Der som Morsø med Calling ikke kunde yde Noget, som svarer til det, som Odense-Bogenseegnen opad Krogen til kan levere, har jeg ikke studeeret disse rige Egne rigtigt, og at Ålsens—Tommerup vilde kunne gjøre det, derom er der ingen Tvivl, og hvis de ikke vilde gjøre det, tror jeg nok, at man

havde gjort det ned ad Ringen til. Men, som sagt, det er bagefter.

Tanber: Det er maaske ærede Medlemmer bekendt, at jeg lægger nogen Bøgt paa, om Jernbaneanlæg kunne betale sig eller ikke. Jeg tager ingenlunde dette strengt, saaledes at man skulde stille det Krav, at de enten umiddelbart skulde kunne betale sig, eller saaledes, at de suldt ud skulde betale sig i en overfsuelig Fremtid. Men de bør dog til en vis Grad kunne betale sig, saaledes at der ikke paaføres dem, der betale dem, et ligefremt Pengeoffer, der kun kan komme ind ad indirekte Veie, om hvilket der altid kan strides, som og efter min Mening overvurderes noget. Naar jeg skal anvende dette paa nærværende Lovforslag, kan jeg ikke sige Andet, end at denne Linie, som her foreslaas, hører til dem, som jeg maa give min Stemme, navnlig naar jeg sammenligner den med den anden eller de to andre Linier, som have været paa Tale her idag. Jeg ser Sagen paa en noget anden Maade end det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Verg), men jeg haaber, at han ikke tager mig det ilde op, da vi komme til samme Resultat i Dødsfagen. Af de Erfaringer, vi nu have indhøstet i denne Samling med Hensyn til Folke-thingets Beredvillighed til at offere Penge paa forskjellige Jernbaneanlæg, drager jeg ikke ganske den samme Slutning som det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds. Jeg betragter ikke dette som det første Skridt paa en ny Veie, man skal ind paa. Det er meget langt fra. Jeg ser snarere Sagen saaledes, at paa Grund af de Erfaringer, vi have fra Kjøbet af Randers-Orenaa-banen i nærværende Samling og Kjøbet af den Bane, som det ærede Medlem ikke omtalte, men som dog ogsaa kunde nævnes, nemlig Hering-banen, i forrige Samling og forskjellige Anlæg, der ere foretagne, vil jeg ikke give min Stemme til, at Private eller Kommuner eller begge i Forening anlægge nogen Banelinie, som jeg ikke vilde stemme for, at Staten skulde anlægge. Thi dersom den ikke betaler sig for de Private og Kommunerne, er jeg fuldstændig overbevist om, at vi komme til at overtage den. Det er den Erfaring, jeg har høstet af Folke-thingets Beslutninger i denne Samling, og jeg tillader mig at anvende dette paa nærværende Bane. I det Hele stiller Forholdet sig jo noget forskelligt, naar Tølen er om Jernbaner paa Derne, og naar Tølen er om Jernbaner i Sjælland eller i mindre frugtbare Egne af Landet, thi saa daarligt vil ingen Bane paa Derne komme til at betale sig som f. Ex. Hering-banen. Dette Moment har altsaa stor Indflydelse paa Forholdet. Men der er iøvrigt efter min fulde Overbevisning dog en meget stor Forskel paa den Maade, hvorpaa de forskellige Baner, der ere paataente mellem Odense